

HOME SCIENCE

Paper - II

OCT-10/23

Signature of Invigilators

Roll No.

(In figures as in Admit Card)

1. ....

Roll No. ....

2. ....

(in words)

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. **All** questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method

Wrong method

OR

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. Extra sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.
8. There shall be no negative marking.
9. Use of calculator or any other electronic devices is prohibited.
10. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of Questions the English version should be taken as final.

SEAL

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ **પચાસ (૫૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધા જ** પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ પાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત :

ખોટી રીત :

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ પાનાઓમાં આપવાના રહેશે.
૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૬. આ બુક્લેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુક્લેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.
૮. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
૯. કેલ્ક્યુલેટર અને ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો પ્રયોગ કરવાની મનાઈ છે.
૧૦. પ્રશ્નપત્રના પ્રશ્નોમાં ગુજરાતી અને અંગ્રેજી ભાષાંતરમાં કોઈ વિસંગતિ જોવા મળશે તો અંગ્રેજી અર્થને જ માન્ય ગણવામાં આવશે.

Home Science-II

1

[P.T.O.]

HOME SCIENCE
PAPER-II

ગૃહ વિજ્ઞાન
પેપર-II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** multiple-choice matching questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના **બે (૨)** ગુણ છે.

1. Bread is cooked by :

- (A) Dry heat
- (B) Moist heat
- (C) Dry and moist heat
- (D) Magnetic heat

2. 100 ppm is equal to :

- (A) 1000 mg/kg
- (B) 0.1 g/kg
- (C) 100 mg/100 g
- (D) 100 g/kg

3. Glucose molecules in starch are linked by :

- (A) 1-6 glycosidic linkage
- (B) 1-4 glycosidic linkage
- (C) 1-4 and 1-6 glycosidic linkage
- (D) Hydrogen bond

1. બ્રેડ બનાવવા માટે :

- (A) સૂકી ગરમીનો ઉપયોગ થાય છે
- (B) ભેજવાળી ગરમીનો ઉપયોગ થાય છે
- (C) સુકી અને ભેજવાળી ગરમીનો ઉપયોગ થાય છે
- (D) ચુંબકીય ગરમીનો ઉપયોગ થાય છે

2. 100 પી.પી.એમ. બરોબર :

- (A) 1000 મિ.ગ્રા/કિ.ગ્રા
- (B) 0.1 ગ્રામ/કિ.ગ્રા
- (C) 100 મિ.ગ્રા/100 ગ્રામ
- (D) 100 ગ્રામ/કિ.ગ્રા

3. સ્ટાર્ચમાં ગ્લુકોઝનાં અણુઓ :

- (A) 1-6 ગ્લાયકોસીડીક બંધથી જોડાયેલા હોય છે
- (B) 1-4 ગ્લાયકોસીડીક બંધથી જોડાયેલા હોય છે
- (C) 1-4 અને 1-6 ગ્લાયકોસીડીક બંધથી જોડાયેલા હોય છે
- (D) હાઈડ્રોજન બંધથી જોડાયેલા હોય છે

4. Wheat contains mainly :

- (A) Water soluble proteins
- (B) Alcohol soluble proteins
- (C) Water insoluble proteins
- (D) Chloroform insoluble proteins

5. Plant oil contains :

- (A) Vitamin C as an antioxidant
- (B) Vitamin E as an antioxidant
- (C) Vitamin A as an antioxidant
- (D) Vitamin D as an antioxidant

6. Protein content is the highest in :

- (A) LDL cholesterol
- (B) HDL cholesterol
- (C) IDL cholesterol
- (D) VLDL cholesterol

4. ઘઉંમાં મુખ્યત્વે :

- (A) પાણી દ્રાવ્ય પ્રોટીન્સ હોય છે
- (B) આલ્કોહોલ દ્રાવ્ય પ્રોટીન્સ હોય છે
- (C) પાણી અદ્રાવ્ય પ્રોટીન્સ હોય છે
- (D) ક્લોરોફોર્મ અદ્રાવ્ય પ્રોટીન્સ હોય છે

5. વનસ્પતિજન્ય ચરબીમાં :

- (A) એન્ટીઓક્સીડેન્ટ તરીકે વિટામિન-સી હોય છે
- (B) એન્ટીઓક્સીડેન્ટ તરીકે વિટામિન-ઈ હોય છે
- (C) એન્ટીઓક્સીડેન્ટ તરીકે વિટામિન-એ હોય છે
- (D) એન્ટીઓક્સીડેન્ટ તરીકે વિટામિન-ડી હોય છે

6. સૌથી વધુ પ્રોટીન :

- (A) એલડીએલ કોલેસ્ટીરોલમાં હોય છે
- (B) એચડીએલ કોલેસ્ટીરોલમાં હોય છે
- (C) આઈડીએલ કોલેસ્ટીરોલમાં હોય છે
- (D) વીએલડીએલ કોલેસ્ટીરોલમાં હોય છે

7. Highest protein intake per kg of body weight is required during :
- (A) Infancy
(B) Adolescence
(C) Pregnancy
(D) Lactation
8. Adult male suffering from diabetes :
- (A) should take minimum 200 g carbohydrate/day
(B) should take minimum 400 g carbohydrate/day
(C) should take minimum 50 g carbohydrate/day
(D) should take minimum 100 g carbohydrate/day
9. In fever, BMR is increased by :
- (A) 10%
(B) 25%
(C) 7%
(D) 15%
7. પ્રતિ કિલોગ્રામ શરીરમાં વજન, પ્રોટીનની સૌથી વધુ જરૂરિયાત :
- (A) શિશુવસ્થા દરમ્યાન હોય છે
(B) પુખ્તાવસ્થા દરમ્યાન હોય છે
(C) સગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન હોય છે
(D) સ્તનપાનવસ્થા દરમ્યાન હોય છે
8. પુખ્તવયનો પુરુષ કે જેને મધુપ્રમેહનો રોગ છે :
- (A) તેણે ન્યૂનતમ કાર્બોહાઈડ્રેટ 200 ગ્રામ/દિવસ લેવું જોઈએ
(B) તેણે ન્યૂનતમ કાર્બોહાઈડ્રેટ 400 ગ્રામ/દિવસ લેવું જોઈએ
(C) તેણે ન્યૂનતમ કાર્બોહાઈડ્રેટ 50 ગ્રામ/દિવસ લેવું જોઈએ
(D) તેણે ન્યૂનતમ કાર્બોહાઈડ્રેટ 100 ગ્રામ/દિવસ લેવું જોઈએ
9. તાવ દરમ્યાન બીએમઆર (BMR) :
- (A) 10% વધે છે
(B) 25% વધે છે
(C) 7% વધે છે
(D) 15% વધે છે

10. State which has the lowest IMR :

- (A) Gujarat
- (B) Punjab
- (C) Kerala
- (D) West Bengal

11. While planning menu for geriatric institutions consider :

- (A) Kind of equipment available
- (B) Season of the year
- (C) Knowledge of employed help
- (D) Nutrition and ease of digestibility of food

12. The method of service where food is displayed and the guests have to help themselves is termed as :

- (A) Cafeteria Service
- (B) Counter Service
- (C) Buffet
- (D) Banquet Service

10. સૌથી ઓછું શીશુ મરણ પ્રમાણ :

- (A) ગુજરાતમાં છે
- (B) પંજાબમાં છે
- (C) કેરલામાં છે
- (D) પશ્ચિમ બંગાળમાં છે

11. વયસ્ક માટેની સંસ્થામાં 'મેનુ' આયોજન કરતી વખતે ધ્યાનમાં લેવાની બાબત :

- (A) સાધનોની લભ્યતા મુજબ
- (B) વર્ષની ઋતુ મુજબ
- (C) કાર્યકરોના જ્ઞાન-આવડત મુજબ
- (D) પોષણ અને ખાદ્ય પદાર્થની સુપાચ્યતા મુજબ

12. ખાદ્ય પદાર્થ પીરસવાની એક પદ્ધતિ કે જેમાં ખોરાક ગોઠવવામાં આવ્યો હોય અને મહેમાન તેમની જાતે જ પોતાને જરૂરી ખોરાક પીરસી લે છે તે પદ્ધતિને :

- (A) કાફેટેરિયા સર્વીસ કહે છે
- (B) કાઉન્ટર સર્વીસ કહે છે
- (C) બુફેટ કહે છે
- (D) બેન્કવેટ સર્વીસ કહે છે

13. The key managerial function of a hotel housekeeping department is :

- (A) Welcoming the guests
- (B) Co-ordinating the activities of the whole institute
- (C) Only to clean the rooms and premises
- (D) To train the staff inducted

14. In remand homes for delinquent children one requires :

- (A) Counsellor
- (B) Doctor
- (C) Policeman
- (D) Social Worker

15. Line chart of an organization shows :

- (A) Job specification of the staff
- (B) Communication pattern
- (C) Hierarchy of the staff
- (D) None of the above

13. હોટેલમાં હાઉસ કોર્પીંગ વિભાગનું મુખ્ય વ્યવસ્થાકીય કાર્ય છે :

- (A) મહેમાનોને આવકારવાનું
- (B) આખી સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓનું સંચાલન
- (C) ફક્ત રૂમ અને આસપાસની જગ્યાની સફાઈ
- (D) સંસ્થામાં વિધિપૂર્વક પ્રવેશ પામેલ કર્મચારીને તાલીમ આપવી

14. બાળ અપરાધીઓના સંરક્ષણ ગૃહમાં જરૂરી છે :

- (A) સલાહકાર
- (B) તબીબ
- (C) પોલીસમેન
- (D) સામાજિક કાર્યકર

15. એક સંસ્થાનો લાઈન માળખાકીય પત્રક દર્શાવે છે :

- (A) કર્મચારીના કાર્યની વિગતો
- (B) સંચાર પદ્ધતિ
- (C) કર્મચારીનો દરજ્જો
- (D) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

16. Horizontal creases along the sleeve means it is :

- (A) Too tight
- (B) Too loose
- (C) Well fitted
- (D) None of the above

17. A Princess line goes from :

- (A) Shoulder to shoulder
- (B) Across waist
- (C) Across chest
- (D) Shoulder to waist

18. Conformity to peer group is extremely important to :

- (A) Infants
- (B) Middle aged
- (C) Teenagers
- (D) Adults

16. બાંયો ફરતે આડી સળ હોય તેનો અર્થ :

- (A) વધારે પડતું તંગ
- (B) વધારે પડતું ઢીલું
- (C) બંધબેસતું
- (D) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં

17. પ્રીન્સેસ લાઈન :

- (A) ખભાથી ખભા સુધી હોય છે
- (B) કમર ફરતે (આજુબાજુ) હોય છે
- (C) છાતી ફરતે (આજુબાજુ) હોય છે
- (D) ખભાથી કમર સુધી હોય છે

18. મિત્ર વર્ગની બહાલી/પુષ્ટિ અત્યંત મહત્વની હોય છે :

- (A) શિશુઓ (2 વર્ષ સુધી) માટે
- (B) મધ્યવયસ્ક માટે
- (C) કિશોર માટે
- (D) પુખ્ત વ્યક્તિ માટે

19. Lowering of shoulder line is called :

- (A) Puckering
- (B) Taper
- (C) Cap
- (D) Drop

20. Developing a design draft from a basic draft is called :

- (A) Alteration
- (B) Adaptation
- (C) Grading
- (D) Stitching

21. Vegetable matter is removed by the process of :

- (A) Weighting
- (B) Finishing
- (C) Carbonisation
- (D) Calendering

19. ખભાની સીલાઈ નીચેથી રાખેલ હોય તેને નીચે પ્રમાણે કહેવાય છે :

- (A) “પકરિંગ” (Puckering) વાટા વાળવા
- (B) “ટેપર” (Taper) એક છેડા તરફથી પાતળું થતું જવું
- (C) “કેપ” (Cap) ખોળી
- (D) “ડ્રોપ” (Drop)

20. મૂળ રૂપરેખામાંથી ડીઝાઈન/ભાત તૈયાર કરવાની પ્રક્રિયાને નીચે પ્રમાણે કહેવાય છે :

- (A) માપ પ્રમાણે ફેરફાર કરવો (Alteration)
- (B) અનુકૂળ કરવું (Adaptation)
- (C) ક્રમાનુસાર કરવું (Grading)
- (D) સિલાઈ કરવી (Stitching)

21. વનસ્પતિજન્ય પદાર્થને છૂટા પાડવાની પ્રક્રિયા છે :

- (A) વેઈટિંગ (Weighting)
- (B) ઓપ/ઉઠાવ (Finishing)
- (C) કાર્બોનાઈઝેશન (Carbonisation)
- (D) કાપડને સીધું/સુંવાળું કરવું (Calendering)

22. The following is the first textile research association to be set up in

India :

- (A) BITRA
- (B) ATIRA
- (C) NITRA
- (D) SITRA

23. Twists of cotton get removed by :

- (A) Parchmentisation
- (B) Scouring
- (C) Mercerisation
- (D) Moiring

24. Bird's eye is a famous design in :

- (A) Jacquard weave
- (B) Rib weave
- (C) Twill weave
- (D) Dobby weave

22. ભારતનું સૌથી પ્રથમ કાપડ/વણાટ અંગેનું સંશોધન સંગઠન :

- (A) 'BITRA' બીટ્રા
- (B) 'ATIRA' અટીરા
- (C) 'NITRA' નીટ્રા
- (D) 'SITRA' સીટ્રા

23. સુતરાઉ કાપડ ઉપરના વળાંકો/ગડીઓને દૂર કરવાની પ્રક્રિયા :

- (A) 'Parchmentisation' (પાર્ચમેન્ટાઇઝેશન)
- (B) 'Scouring' (સ્કરીંગ)
- (C) 'Mercerisation' (મર્સરાઇઝેશન)
- (D) 'Moiring' (મોઈરીંગ)

24. "બર્ડઝ આઈ" નામની પ્રસિદ્ધ ડીઝાઇનનો સમાવેશ :

- (A) જેકાર્ડ વીવમાં થાય છે
- (B) રીબ વીવમાં થાય છે
- (C) ટવીલ વીવમાં થાય છે
- (D) ડોબી વીવમાં થાય છે

25. Wool is warmer because of this property :
- (A) Heat insulation
(B) Heat conduction
(C) Water absorption
(D) All of the above
26. The insulation material recently used in Refrigerators is :
- (A) Glass wool
(B) Fiber wool
(C) PUF
(D) Mineral wool
27. Activity of hands and fingers is evaluated by :
- (A) Pathway chart
(B) Process chart
(C) Operation chart
(D) Multi-man chart
25. નીચેના ગુણધર્મને કારણે ઊન ગરમ હોય છે :
- (A) ગરમી અવાહકતા
(B) ગરમીની વાહકતા
(C) પાણીનું શોષણ
(D) ઉપરના બધા જ
26. આજકાલ રેફ્રીજરેટરમાં વપરાતું અવાહક મટીરીયલ છે :
- (A) ગ્લાસ વુલ
(B) ફાયબર વુલ
(C) 'પફ' 'PUF'
(D) મીનરલ વુલ
27. હાથ અને આંગળીઓની પ્રવૃત્તિનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે :
- (A) પાથવે ચાર્ટનો ઉપયોગ થાય છે
(B) પ્રોસેસ ચાર્ટનો ઉપયોગ થાય છે
(C) ઓપરેશન ચાર્ટનો ઉપયોગ થાય છે
(D) મલ્ટી-મેન ચાર્ટનો ઉપયોગ થાય છે

28. Which one of the following is *not* a Human Resource ?

- (A) Time
- (B) Food
- (C) Skill
- (D) Ability

29. In management process, planning helps in :

- (A) Delegating work
- (B) Carrying out work
- (C) Estimating available resources
- (D) Checking the work

30. The center-of-interest, which might be the largest, brightest, or lightest subject is :

- (A) emphasis
- (B) contrast
- (C) unity
- (D) repetition

28. નીચેના પૈકી કયું એક માનવીય સંસાધન નથી ?

- (A) સમય
- (B) ખાદ્ય પદાર્થ
- (C) કૌશલ્ય
- (D) આવડત

29. વ્યવસ્થાની પ્રક્રિયામાં આયોજન મદદરૂપ થાય છે :

- (A) કાર્ય સોંપણીમાં
- (B) કાર્ય પૂર્ણ કરવામાં
- (C) લભ્ય સંસાધનોનો અંદાજ કરવામાં
- (D) કાર્યને ચકાસવામાં

30. ધ્યાન આકર્ષિત કરવા માટેનું મધ્યબિંદુ કે જે સૌથી મોટો હોય, ચમકીલો હોય અથવા આછો હોય તેને :

- (A) 'એમ્ફેસિસ' કહે છે
- (B) 'કોન્ટ્રાસ્ટ' કહે છે
- (C) એકલયતા કહે છે
- (D) 'રીપીટેશન' કહે છે

31. Throwing temper tantrums can be considered a normal behaviour for :

- (A) Pre-school children (3 to 6 years)
- (B) Neonates
- (C) Infants
- (D) Children with special needs

32. First stage of Erikson's theory of Psycho-Social Development :

- (A) Initiative Vs. Industry
- (B) Trust Vs. Mistrust
- (C) Autonomy Vs. Guilt
- (D) Generativity Vs. Stagnation

33. Dyslexia refers to difficulties experienced by children :

- (A) in doing subtraction and addition
- (B) in memorizing words
- (C) in reading and writing
- (D) in attention span

31. गुस्साधी, रडीने आणोटवानी वर्तणूक सामान्य/सहज गणाय :

- (A) पूर्वप्राथमिक शिक्षणना वयजूथ माटे (3 थी 6 वर्ष)
- (B) नवज्मत शिशु माटे
- (C) नाना शिशुओ माटे (बे वर्ष सुधीनी वयना)
- (D) विशिष्ट जरूरियातवाणा बाणको माटे

32. ऐरिकसननी मनोवैज्ञानिक-सामाजिक विकासनी थीयरीनो प्रथम तबकको :

- (A) पडेल करवी विरुद्ध मडेनत/उद्यम
- (B) विश्वास विरुद्ध अविश्वास
- (C) स्वायत्तता विरुद्ध अपराधभाव (छोबीलापणु)
- (D) उत्पादकता विरुद्ध स्थगितता

33. डीसलेक्सीयाना संदर्भमां बाणको द्वारा अनुभववाती मुश्केलीओ :

- (A) सरवाणा अने बादबाकी करवामां
- (B) शब्दो याद करवामां
- (C) लेखन-वांयनमां
- (D) ध्यान केन्द्रित करवामां (ओकाग्रतामां)

34. Which of the following worked on the concept of Burdenless Education for Young Children ?

- (A) Rammurthy Committee
- (B) Kothari Commission Report
- (C) Yashpal Committee
- (D) National Curriculum

35. Defence Mechanism according to Freud :

- (A) Understanding
- (B) Reasoning
- (C) Rationalization
- (D) Concept formation

36. To be effective extension work :

- (A) should be need based
- (B) should be well planned
- (C) should have government support
- (D) should have enough funds

34. “ભાર વિનાના ભણતર” ની સંકલ્પના ઉપર નીચે જણાવેલમાંથી કોણે કાર્ય કર્યું ?

- (A) રામમૂર્તિ કમીટી
- (B) કોઠારી કમીશનનો અહેવાલ
- (C) યશપાલ કમીટી
- (D) રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ

35. ફ્રોઈડની ધીયરી મુજબ ડીફેન્સ મીકેનીઝમ એટલે :

- (A) સમજશક્તિ
- (B) કારણદર્શન
- (C) તર્કસંગતતા
- (D) સંકલ્પનાઓ તૈયાર કરવી

36. અસરકારક વિસ્તરણ કાર્ય માટે :

- (A) તે જરૂરિયાત આધારિત હોવું જોઈએ
- (B) તે સુઆયોજિત હોવું જોઈએ
- (C) તેને સરકાર તરફથી સહકાર મળવો જોઈએ
- (D) પૂરતો ભંડોળ હોવો જોઈએ

37. Which of the following stages show that the target group is ready for change to satisfy their needs ?

- (A) Interest
- (B) Desire
- (C) Decision-making
- (D) Satisfaction

38. 'Community outreach' as one of the functions of Universities aims at training students to :

- (A) Enhance human potential for social change
- (B) Meet the personal needs of the families in the community
- (C) Enhance material well being of all members of community
- (D) Create employment opportunities for community people

37. નીચેનામાંથી કયો તબક્કો દર્શાવે છે કે તમે નક્કી કરેલું જૂથ તેમની જરૂરિયાતો સંતોષવા પરિવર્તન માટે તૈયાર છે ?

- (A) રસ પેદા થવો
- (B) ઈચ્છા થવી
- (C) નિર્ણય લેવો
- (D) સંતોષ થવો

38. વિશ્વવિદ્યાલયોના સમૂહો સુધી પહોંચવાના ધ્યેય દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને શાની તાલીમ મળે છે ?

- (A) માનવ ક્ષમતાને સામાજિક પરિવર્તન માટે વધારવાની
- (B) સમૂહોમાંના કુટુંબોની અંગત જરૂરિયાત પૂરી કરવાની
- (C) સમૂહોમાંના કુટુંબોની ભૌતિક સગવડો વધારવાની
- (D) સમૂહમાંના લોકો માટે રોજગારની તકો ઊભી કરવાની

39. The most essential of any development programme is :

- (A) creation of resources
- (B) infrastructure development
- (C) peoples' participation
- (D) creation of leadership

40. Community development programme emphasizes on :

- (A) Individual development
- (B) Co-operation
- (C) Educational services
- (D) Generation of resources

41. Which of the following is the feature of globalised media ?

- (A) Strengthens inter-community cohesiveness
- (B) Influences local policies
- (C) Promotes inter-cultural relationship
- (D) Community based messages

39. કોઈ પણ વિકાસના કાર્યક્રમ માટે સૌથી વધુ જરૂરી છે :

- (A) સંસાધનો ઊભાં કરવાં
- (B) દરેક કાર્યક્રમ માટે ગૌણ ભાગ ઊભા કરવા
- (C) લોક ભાગીદારી
- (D) નેતાગીરી તૈયાર કરવી

40. સમૂહ વિકાસનો કાર્યક્રમ નીચેની બાબત પર ભાર મૂકે છે :

- (A) વ્યક્તિગત વિકાસ
- (B) સહકાર
- (C) શૈક્ષણિક સેવાઓ
- (D) સંસાધનો ઊભા કરવા

41. નીચેનામાંથી કયું વિશ્વવ્યાપક માધ્યમનું લક્ષણ છે ?

- (A) સમૂહો વચ્ચે સંયુક્તતાને મજબૂત કરે છે
- (B) સ્થાનિક નીતિઓને અસર કરે છે
- (C) સંસ્કૃતિઓ વચ્ચે સંબંધોને પ્રોત્સાહન આપે છે
- (D) સમૂહ આધારિત સંદેશાઓ આપે છે

42. The greatest advantage of the traditional media over the electronic media is their :
- (A) Attractiveness
(B) Flexibility
(C) Speed
(D) Two-way communication
43. The surveillance function of mass communication is performed by television through the telecast of :
- (A) Theme based serials
(B) News
(C) Panel discussions
(D) Personal interviews
44. Which of the following is the basic requirement for effective development communication messages ?
- (A) Content of the message
(B) Clarity of the message
(C) Familiarity of the message
(D) Organization of the message
42. ઈલેક્ટ્રોનિક સંચાર માધ્યમોની સરખામણીમાં પરંપરાગત માધ્યમોનો મોટો ફાયદો છે :
- (A) આકર્ષકતા
(B) લચીલું-ફેરફાર કરી શકાય તેવું
(C) ઝડપ
(D) દ્વિતરફી સંચાર
43. જનસંચારનું 'પહેરો ભરવાનું' કાર્ય ટેલિવિઝનનાં નીચેના પ્રસારણ દ્વારા કરી શકાય છે ?
- (A) ધ્યેયલક્ષી સીરીયલો
(B) સમાચાર
(C) સૂચિત તજજ્ઞો સાથેની ચર્ચા
(D) અંગત મુલાકાત
44. નીચેનામાંથી અસરકારક વિકાસલક્ષી પ્રસારણના સંદેશાઓ માટે કઈ પાયાની જરૂરિયાત છે ?
- (A) સંદેશાઓની વિષયવસ્તુ
(B) સંદેશાઓની સ્પષ્ટતા
(C) સંદેશાઓની પ્રચલિતતા
(D) સંદેશાઓની રચનાનું સંગઠન કરવું

45. The stability and equilibrium of classroom communication is maintained through :

- (A) Recapitulation
- (B) Feedback
- (C) Use of teaching aids
- (D) Knowledge of the teacher

46. The difference between population value and sample value is known as :

- (A) Error
- (B) Sampling error
- (C) Standard error
- (D) Standard deviation

47. An essential characteristic of experimental research is :

- (A) Control
- (B) Emphasis
- (C) Systematization
- (D) Population

45. વર્ગમાં પ્રસારણની સ્થિરતા અને સંતુલન શેના દ્વારા જાળવી શકાય ?

- (A) સંક્ષેપમાં કહેવાથી
- (B) પ્રતિક્રિયા દ્વારા
- (C) શૈક્ષણિક સાધનોનો ઉપયોગથી
- (D) શિક્ષકનું જ્ઞાન દ્વારા

46. વસ્તીમૂલ્ય (population value) અને પ્રતિનિધિ મૂલ્ય (sample value) વચ્ચેનો તફાવત નીચે પ્રમાણે ઓળખાય છે :

- (A) ત્રુટિ (Error)
- (B) પ્રતિનિધિત્વ સંબંધિત ત્રુટિ
- (C) પ્રમાણિત ત્રુટિ
- (D) પ્રમાણિત ડેવીએશન

47. પ્રાયોગિક સંશોધનની જરૂરી આ લાક્ષણિકતા છે :

- (A) નિયંત્રણ (Control)
- (B) ભારપૂર્વકતા (Emphasis)
- (C) વ્યવસ્થિતતા (Systematization)
- (D) વસ્તી (Population)

48. The sampling method that can be used to draw a representative sample from the heterogeneous population is :

- (A) Random sampling
- (B) Purposive sampling
- (C) Stratified random sampling
- (D) Quota sampling

49. The boundaries with which the study is concerned is termed as :

- (A) Limitation
- (B) Operational definition
- (C) Concept
- (D) Delimitation

50. Prevalence of AIDS among males and females in India in 1974, 1984 and 1990 is an example of :

- (A) Longitudinal Research
- (B) Comparative Research
- (C) Descriptive Research
- (D) Qualitative Research

48. ભિન્ન ગુણ વાળી વસ્તીમાંથી પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતો નમૂનો (sample) તૈયાર કરવા માટેની પદ્ધતિ :

- (A) રેન્ડમ સેમ્પલિંગ (Random sampling)
- (B) હેતુસરની નમૂના પદ્ધતિ
- (C) સ્ટ્રેટિફાઈડ રેન્ડમ સેમ્પલિંગ
- (D) કોટા આધારિત નમૂના પદ્ધતિ

49. સંશોધન સંબંધિત સીમાઓ નીચે પ્રમાણે ઓળખાય છે :

- (A) મર્યાદાઓ
- (B) કાર્યકારી વ્યાખ્યાઓ
- (C) સંકલ્પના
- (D) સીમાઓ

50. 1974, 1984 અને 1990 માં સ્ત્રીઓ અને પુરુષોમાં એઈડ્ઝના પ્રસાર અંગેની માહિતી એ ઉદાહરણ છે :

- (A) લાંબા ગાળાના સંશોધનનું
- (B) તુલનાત્મક સંશોધનનું
- (C) વર્ણનાત્મક સંશોધનનું
- (D) ગુણાત્મક સંશોધનનું

ROUGH WORK

SEAL